

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

17. Qui filii sint legitimi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

Q. 7. Quid præterea circa causas dispensationis observandum? Resp. 1. Quòd dispensatio sit valida, si causa finalis & movens, quæ allegata non subsistat, licet per ignorantiam vel errorem etiam inculpabilem fuerit allegata; valida sit etiam, si causa impulsiva tantùm fuerit falsa, si scilicet scienter & dolosè sit allegata: sed de his agit in tit. de rescriptis. Deduci inde possunt sequentiæ.
 1. Invalida est dispensatio, dum una tantùm causa in rescripto allegata fuit, eaque est falsa. 2. Si reticeatur copula scienter habita cum consanguinitate. 3. Si impedimentum exprimat sub dubio, quod est certum. 4. Si impedimentum consanguinitatis ponatur pro affinitate & contra, quia dispensatio est strictæ interpretationis, & non extenditur ultra expressa. 5. Si quis dicatur in gradu remotiori v. g. quarto esse, cum sit in tertio &c.

Resp. 2. Probabiliùs valet dispensatio, si causa quæ fuit allegata, reipsa quidem fuit insufficientis, fideliter tamen allegata est, & pro sufficiente habita à dispensante. Ratio; quia bonum publicum & tranquillitas conscientiarum exigit, ut fiant b. f. & prudenter acta à Prælati.

TITULUS XVII.

Qui Filii sint legitimi.

Q. 1. Quinam veniant nomine filiorum, & quæ duplicis generis sint? Resp. ad 1. Nominati filii

filii in plurali expressum communi usu utriusque sexus liberos complectitur, dum materia indifferens & par utriusque est ratio. arg. *hujus rubr. & L. 116. ff. de V. S.*

Resp. ad 2. Liberi alii sunt *legitimi*, alii *illegitimi*. Legitimi alii sunt *legitimi tantum*, qui non naturâ, sed beneficio adoptionis vel arrôgationis à Lege approbatæ in liberorum numero habentur. *§. 1. Inst. & L. 1. ff. de adopt.* Alii *legitimi & naturales simul*, vel *legitimè nati* sunt, qui ex justis nuptiis sunt procreati. *Illegitimi* in genere sunt omnes, qui extra matrimonium ex copula fornicaria nati. Ex his alii sunt *naturales*, & dicuntur de *Jure Canonico* ii, qui extra matrimonium procreati sunt à parentibus, inter quos tempore conceptionis, vel nativitatis vel intermedio consistere potuisset matrimonium. Alii *non naturales* seu *spurii*, inter quos prædicto toto tempore matrimonium esse non poterat. Horum alii sunt *adulterini*, alii *sacrilegi*, alii *incestuosi*, alii *nefarii*.

Q. 2. Quinam in specie habeantur pro filiis legitimis? *Resp. 1.* Non solum nati ex justis nuptiis, seu matrimonio valido, licet vel unus vel uterque conjugum prius emiserit votum simplex castitatis, vel prius contraxerit sponsalia de futuro; quia hæc sunt tantum impedimenta impediencia; sed etiam nati ex matrimonio putativè justo, hoc est, contracto publicè in facie Ecclesiæ, nullo contradicente, & b. f. seu ambobus parentibus (vel saltem uno eorum, ut

Glossa

Glossa in *c. cum inhibitio. 3. de Clandest. despons.*
 nullius impedimenti dirimentis ante consummationem matrimonii, sive tempore conceptus sive intermedio sibi consciis procreati, esse legitima, si iusta illa ignorantia, apparente nimirum impedimento, cessaverit ante natiuitatem. *c. 2. b. 1. ff. si quis. de Clandest. despons.* 2. Secundum quos nati ex parentibus, qui vel cum dubio calculativo contraxerunt & consummârunt matrimonium; quia hoc dubium iuxta illos non est lit bonam fidem; vel quorum matrimonio tracto dubium practicum superuenit; quod dicit matrimonium b. f. esse initum & consummâtum absque peccato habitam. 3. Nati stant matrimonio legitimo ex uxore, quam certum est adulteram, modò cohabitauerit marito tempore illo, quo concipi proles potuit. *L. 6. ff. de filiis qui sui vel alieni.* 4. Nati ex matrimonio, quod non erat Sacramentum, nempe infidelium. Nati ex parentibus, quorum unus vel alter post consummatum matrimonium profectus est in Religione, an legitimi sint, controvertuntur. *Zoës. h. n. 5. Wiestn. n. 23. & 24. Schmalz. n. 35.* distinctionem faciunt inter Jus Civile & Canonicum. 6. Pro legitimis habendi sunt nati; quia plures nati ex legitimo matrimonio à parentibus, non valentibus eos alere, enumerantur. 7. Qui nati sunt ad initium septem mensis post initum matrimonium. *L. 12. ff. stat. hom. vel decimo post mortem mariti &c.*

Q. 3. Quid sit legitimatio, quotupliciter fiat, in quo à dispensatione differat? Resp. 1. Legitimatio est restitutio natalium quoad ea, quæ jure positivo illegitimis denegantur.

Resp. 2. Fit dupliciter talis natalium restitutio, vel vi subsequenter matrimonii legitimi inter eorum parentes. *c. 6. h. t. L. 6. 10. 11. C. de natur. liberis.* vel rescripto & indulgentiâ Principis.

Resp. 3. Distinguitur legitimatio à dispensatione, quòd illegitimum habiliter ad omnia jura, dispensatio verò solum ad quædam.

Q. 4. Quid requiratur ex parte prolis, ut matrimonium subsequens legitimandi vi polleat? Resp. 1. Ut proles sit suscepta ex utroque parente, qui deinde contraxit matrimonium; nam si Bertha prolem ex Titio suscepit, dein autem Cajo matrimonio jungatur, per isthoc matrimonium proles ex Titio suscepta non legitimatur. 2. Ut proles illa non sit spuria, prout Ly spurius secundum Jus Canonicum sumitur.

Q. 5. Quid requiratur, vel sufficiat ex parte matrimonii, ut legitimet? Resp. 1. Alii cum Covarr. Zoës. Engel requirunt matrimonium subsequens esse validum & verum, & non tantum putativum, quale esset contractum in facie Ecclesie cum impedimento dirimente ignorato. Ratio, quia, quod de jure nullum est, nullum præstat effectum; & quia vis legitimandi prolem naturalem non tribuitur b. f. sed ipsi matrimonio, per quod simpliciter prolatum verum tantum intelligitur. Alii cum Schmalzgrub. *h. n. 57.* pu-

rativum sufficere asserunt. Ratio; quia matrimonium putativum sufficit ab initio, quo incipitur proles; atqui matrimonium subsequens retrahitur, & fictione juris censetur, ac si initio extitisset; ergo si tum suffecisset putativum etiam sufficiet, quando tale subsequitur.

Resp. 2. Sufficit ad legitimationem proles matrimonium *ratum* tantum, & contractum a liberis, infirmis, moribundis, quia vera matrimonia hæc sunt.

Resp. 3. Sufficit matrimonium *mediatum*, nempe aliud matrimonium intermediet, etiam si non data. Imò matrimonium etiam habet ad legitimationem nepotem, filio naturali illegitimo tuo; quia legitimatio filii non est fundamentum legitimationis nepotis, sed hæc, cum factum matrimonium fiat, ex ipso matrimonio avi cum uxore bina inuito immediatè ad nepotem derivatur.

Q. 6. Quo tempore parentes debeant esse ad contrahendum matrimonium, ut, hoc factum proles legitimetur? *Resp.* Sufficit, si vel tempore conceptæ, vel tempore natæ proles fuerint liberi ad contrahendum. *L. 5. §. 2. ff. de statu liberorum. L. 11. C. de natural. lib. Nov. 89. c. 1.* In hoc casu universim est; quia hoc est liberis favorabilior.

Q. 7. An ad legitimationem proles per contrahendum matrimonium necessarius sit vel parentum vel legitimandi, vel caterorum liberorum conceptus? *Resp.* Neg. quia legitimatio hæc absolute tribuitur matrimonio, & est favor publicus, cui prole

rum contradictio vel renuntiatio præjudicare non potest. *c. 12. de for. compet.*

Q. 8. Qui sint effectus factæ per subsequens matrimonium legitimationis? Resp. Acquirat talis jus succedendi in bonis; participat statum, nobilitatem, familiam patris; fit capax consequendi officia honorata; & hi sunt effectus civiles. Deinde habilis est ad omnes Ordines, & beneficia, etiam Episcopatum, non tamen Cardinalatum, ex speciali Sixti V. dispositione, quæ incipit: *Postquam verus.*

Q. 9. An legitimati per subsequens matrimonium succedant in Feudo? Resp. De jure scripto negativè ex *§. naturales. 2. feud. 26.* ubi hæc verba: *Naturales filii licet postea fiant legitimi, ad successionem feudi nec soli, nec cum aliis admittuntur.* Qui textus de legitimatis per rescriptum Principis intelligi non potest, quia loquitur de casu, quo cum legitimatis concurrunt adhuc alii liberi, in verbis: *nec soli, nec cum aliis*: sed existentibus aliis liberis, naturalibus scil. & legitimis, Princeps non legitimat. *Nov. 74. c. 1. & 2. Nov. 89. c. 9.*

Q. 10. An legitimatio tribuat jus primogenituræ? Resp. Casu quo Princeps ex concubina susciperet Titium, ex uxore deinde Sempronium, ubi hic mortuâ uxore concubinam duceret, jus primogenituræ non ad Titium, sed ad Sempronium pertinet. Ratio; quia Sempronius, filius naturalis & legitimus ex matrimonio intermedio procreatus, habet jus quæsitum, quod sine facto

suo ipsi non est auferendum. *L. 11. ff. de M.*
 Deinde Legitimatio per rescriptum Principis
 tribuit jus primogenituræ, quia Princeps non
 setur velle præjudicare filiis jam antea natis.
 hæc ratio locum etiam habet in legitimatione
 subsequens matrimonium, cum & nuptiæ
 habeant vim legitimandi, nisi quatenus sub
 privilegio Principis.

Q. 11. Legitimatio per rescriptum Prin
quomodo differat à legitimatione per subsequens
matrimonium? Resp. Legitimatio hæc (quæ
 actus graciosus, quo ex indulgentia Principis
 gitimi redduntur legitimi) differt à legiti
 ne per subsequens matrimonium, quòd iure
 dium extraordinarium, & quòd se non ad
 ros tantum naturales, sed & ad spurios &
 damnato coitu ortos extendat; quod non
 extantibus liberis legitimis. *Nov. 74. c. 1.*
 fiat dissentiente legitimato. *Auth. Cod.*
mod. natural. efficiantur sui. non se extendit
 inhabilitates Jure Pontificio inductas colle
 si fiat à Principe sæculari, & vice versa. &
 omnia in legitimatione per subsequens matri
 monium secus obtinent.

Q. 12. A quibus legitimatio per Rescriptum
ri possit? Resp. Potestas hæc per se & jure
 muni competit soli summo Principi, quæ
 Ecclesiasticis est Papa, in Civilibus Imperator
 Rex vel alius Superiorem non recognoscens.
 spectat ad Regalia Principis & quidem majore
 quia soli Principi potestas competit, jus vel

vel à Prædecessoribus suis latum abrogandi vel ei derogandi. Competit tamen etiam ex hodierna observantia Legitimitas per Rescriptum Electoribus, Principibus, statibus Imperii; it. ex privilegio à Principe sibi concessio Comitibus Palatinis & Sedis Apostolicæ Legatis; qui si limites privilegii sui excedant, ab ipsis acta nullius sunt momenti. *c. 22. de Rescript.*

TITULUS XVIII.

Qui matrimonium accusare possunt vel contra illud testificari.

Q. 1. *Quis sit iudex competens in causa matrimoniali?* *Resp.* 1. in genere. Solus Iudex Ecclesiasticus. *c. 3. de ord. cogn. c. 4. & 5. qui fil. sint legit. Trid. sess. 24. can. 12. de Sacram. matr.* Ratio; quia matrimonium est unum è 7. Sacramentis, adeoque res spiritualis. Etiam si quæstio incidat tantum de valore matrimonii, casu hoc iudex sæcularis in causa principali supersedebit, illamque de valore matrimonii quæstionem ad Iudicem Ecclesiasticum debet remittere. *Engel h. n. 1.*

Resp. 2. In specie. Iudex in causis matrimonialibus *jure ordinario* competens Episcopus est, non inferior. *c. 12. de excess. Prat. Trid. sess. 24. cap. 20. v. adhac de reform.* Nomine Episcopi autem veniunt non Prælati tantum Ordinis Epi-